

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
д.і.н., проф. Олексій НЕСТУЛЯ
«» 2024 р.
ПРОГРАМА
фахового іспиту

за ступенем «бакалавр»
спеціальність 051 Економіка
освітя програма «Міжнародна економіка»

для вступників за іншою спеціальністю, які вступають
на основі вже здобутого ступеня бакалавра

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 3 від 22 квітня 2024 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Олена ГОРЯЧОВА

Упорядники:

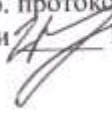
Пожар А.А. – к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин.

Сжелій Ю.О. – асистент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин.

Рецензенти:

Шимановська-Діанич Л. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту.

Гасій О. В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи.

Розглянуто на засіданні кафедри
міжнародної економіки та міжнародних
економічних відносин
11.03.2024 р. протокол № 6
Зав. кафедри В.Ю. Стрілець

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування...5	5
3. Критерії оцінювання.....	9
4. Список рекомендованої літератури.....	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра спеціальності 051 Економіка освітньої програми «Міжнародна економіка» передбачається вступне фахове випробування для абітурієнтів – випускників технікумів, коледжів, вищих професійно-технічних училищ, які здобули освіту освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста. Також вступне фахове випробування призначене для осіб, які мають вищу освіту освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, спеціаліст або магістр за іншими спеціальностями. Набір студентів здійснюється на навчання за ступенем бакалавра спеціальності 051 Економіка освітньої програми «Міжнародна економіка» на другий курс навчання на вакантні місця.

Мета фахових вступних випробувань полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі зі спеціальності 051 Економіка освітньої програми «Міжнародна економіка».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати освіту освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками за галузями знань природничо-наукових, загальноекономічних та спеціально-економічних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових випробувань спирається на вимоги до студентів рівня підготовки бакалавра, визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних ступенів.

Порядок проведення фахових випробувань визначається Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Міжнародна економічна система

1. Національні економіки та їх систематизація.
2. Країни-лідери світової економіки та їх сучасна роль.
3. Міжнародний поділ праці та його форми.
4. Передумови участі України у міжнародному поділі праці.
5. Міжнародна економічна діяльність та порівняльна характеристика розвитку її форм.
6. Середовище міжнародної економічної діяльності, його особливості і структуризація.
7. ООН та його вплив на міжнародне економічне співробітництво.
8. Соціально-культурне середовище розвитку міжнародної економічної діяльності.
9. Міжнародні економічні відносини, їх принципи та рівні розвитку.
10. Інтернаціоналізація як об'єктивний процес економічного розвитку.

Тема 2. Міжнародна торговельно-маркетингова діяльність

1. Моделі здійснення міжнародної торгівлі.
2. Теорія конкурентних переваг М. Портера.
3. Види міжнародної торговельної політики.
4. Показники міжнародної торгівлі та їх систематизація.
5. Характеристика видів та форм міжнародної торгівлі.
6. Тенденції та особливості міжнародної торгівлі сировинними товарами.
7. Світовий ринок послуг і товарів інтелектуальної власності.
8. Специфіка торгівлі через організовані товарні ринки.
9. Особливості механізму діяльності міжнародних товарних бірж.
10. Ціноутворення у міжнародній торгівлі.
11. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
12. Характеристика нетарифних інструментів регулювання міжнародної торгівлі та оцінка рівня їх сучасного використання.
13. Протекціонізм і його сучасні форми.
14. Аналіз співвідношення лібералізаційних заходів і протекціонізму в торговельних політиках країн світу.
15. Основні напрями діяльності СОТ.
16. Оцінка стану розвитку зовнішньої торгівлі України.
17. Міжнародні комерційні контракти і характеристика їх основних

параметрів.

18. Задачі й особливості міжнародного маркетингу.
19. Спільні риси та відмінності внутрішнього та міжнародного маркетингу.
20. Основні умови та причини виникнення глобального маркетингу.
21. Правило Тріади у міжнародному маркетингу та його застосування в практичній діяльності.
22. Підходи до вибору цільового зарубіжного ринку та обґрунтування рішення щодо виходу на нього.
23. Міжнародні маркетингові дослідження: типи, особливості, стадії проведення.
24. Стратегії (моделі) виходу фірми на зовнішній ринок: порівняльна характеристика, чинники вибору.
25. Міжнародний маркетинговий комплекс: склад, типи, емпірична послідовність стандартизації, основні рішення.
26. Товарна політика та товарна стратегія фірми на зарубіжних ринках.
27. Міжнародна цінова політика фірми.
28. Міжнародні канали розподілу: типові конфігурації, критерії вибору.
29. Міжнародна маркетингова сегментація.
30. Характеристика видів міжнародної маркетингової стратегії.

Тема 3. Міжнародна інвестиційна та виробнича діяльність

1. Міжнародні інвестиції в системі руху капіталу, їх економічна сутність, види та форми.
2. Мотивація прямих зарубіжних інвестицій.
3. Теорія ринкових імперфекцій та теорія інтернаціоналізації.
4. Еклектична теорія міжнародного виробництва Дж. Данінга.
5. Міжнародне портфельне інвестування та його мотивація.
6. Сутність і принципові риси ТНК: підходи до визначення, критерії належності та оцінка економічного потенціалу в міжнародній економіці.
7. Формування ТНК як результат процесу інтернаціоналізації: дуалістична концепція інтернаціоналізації, модель EPRG.
8. Формування і реалізація стратегії ТНК: сутність, рівні, основні стадії та особливості.
9. Особливості управління виробничою діяльністю і персоналом ТНК.
10. Проблема взаємодії ТНК і національних економік.
11. Роль ООН та інших міжнародних і національних організацій у процесі регулювання діяльності ТНК.

12. Злиття і поглинання у міжнародному бізнесі.
13. Масштаби, структура, динаміка прямих та портфельних іноземних інвестицій в економіку України.
14. Масштаби й особливості залучення портфельних інвестицій в економіку України.

Тема 4. Валютно-фінансові відносини

1. Сутність поняття «валюта», її види і конвертованість.
2. Національні й міжнародні валютні системи та їхні елементи.
3. Європейська валютна система.
4. Еволюція світової валютної системи.
5. Валютний ринок функції та його структура.
6. Міжнародна валютна ліквідність.
7. Сутність, функції і різновиди міжнародного кредиту.
8. Міжнародний кредит: сутність та види.
9. Офшорні зони (центри), механізми і наслідки здійснення офшорних операцій.
10. Характеристика діяльності МВФ.
11. Характеристика діяльності Групи Світового Банку.
12. Форми міжнародних розрахунків.
13. Платіжний баланс та фактори, що впливають на його стан.
14. Роль Паризького та Лондонського клубів у вирішенні проблем зовнішньої заборгованості.

Тема 5. Міжнародна інтеграція і глобалізація розвитку

1. Передумови і сутність міжнародної економічної інтеграції.
2. Рівні, форми і типи міжнародної економічної інтеграції.
3. Вертикальна, горизонтальна та змішана міжнародна мікроінтеграція.
4. Етапи і перспективи розвитку інтеграційних процесів у Північній Америці.
5. Особливості латиноамериканської регіональної і субрегіональної інтеграції.
6. Інститути і механізми наднаціонального регулювання в ЄС.
7. Організація Чорноморського економічного співробітництва.
8. Глобальні проблеми розвитку та їх типізація.
9. Сутність і причини міжнародної трудової міграції.
10. Характеристика видів міжнародної міграції робочої сили.
11. Позитивні і негативні наслідки трудової міграції для країни-

імпортера.

12. Позитивні і негативні наслідки трудової міграції для країни-експортера.

13. Міжнародна організація праці, її завдання і напрямки діяльності.

14. Україна в процесах міжнародної трудової міграції.

15. Сутність глобалізації, її позитивні та негативні вияви.

16. Економічна глобалізація та її сучасні виміри.

17. Регулятивні механізми глобальної економіки.

Критерії оцінювання знань

Порядок оцінювання: конкурсний бал вступника для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів (фаховий іспит) у формі комп'ютерного тестування. За кожну правильну відповідь тестового завдання (30 завдань) вступнику нараховується 1 тестовий бал.

Таблиця 1 - Переведення тестових балів до шкали 100-200 з фахового іспиту для вступників на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
3	100	19	153
4	107	20	155
5	114	21	157
6	121	22	159
7	126	23	163
8	131	24	167
9	134	25	171
10	137	26	175
11	140	27	181
12	143	28	187
13	145	29	193
14	147	30	200
15	148		
16	150		
17	151		
18	152		

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антофій Н.М., Булюк О.В., Фомішин С.В. Міжнародна економіка. Гельветика, 2019. 352 с.
2. Білоцерківець В., Завгородня О., Лебедева О. Міжнародна економіка. К : ЦУЛ, 2019, 420 с.
3. Гронтковська Г.Е., Ряба О.І., Венцурик А.М., Красновська О.І. Міжнародна економіка. К : ЦУЛ, 2019. 384 с. URL: <https://www.pdfdrive.com/Міжнародна-економіка-e189338234.html>
4. Задоя А.О. Міжнародна економіка. К. : ЦУЛ, 2016. 416 с. URL: <https://www.pdfdrive.com/Міжнародна-економіка-e189188098.html>
5. Карасьова Н.А. Міжнародний бізнес: практикум. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 74 с.
6. Кваша С. М., Файчук О. М., Файчук О. В. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2019. 282 с.
7. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка в питаннях та відповідях. К : ЦУЛ, 2017. 228 с.
8. Міжнародна економіка : підручник для ВНЗ / за ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненка, Ю.В. Макогона. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 559 с.
9. Міжнародний бізнес: навчальний посібник / під заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 425 с.
10. Міжнародний бізнес : навчальний посібник / О. М. Файчук, С. В. Сидоренко. Київ : НУБіП України, 2016. 236 с.
11. Міжнародні організації. Кредитно-модульний курс : Навч. посіб. За ред. Козака Ю. Г. та ін. Київ : ЦУЛ, 2019. 344 с.
12. Савельєв Є.В. Міжнародна економіка: теорія міжнародної торгівлі і фінансів, 2016. 450 с. URL: <https://www.pdfdrive.com/Міжнародна-економіка-теорія-міжнародної-торгівлі-і-фінансів-e186931060.html>
13. Фергюсон Н. Еволюція грошей. Фінансова історія світу. Наш Формат, 2017. 384 с.

14. Dunn M. Robert International economics.
URL: http://library.imtdubai.ac.ac/content%5Ce_books%5CE0017.pdf
15. Grath A. The Handbook of International Trade and Finance: The Complete Guide for International Sales, Finance, 2016. 265 p.
URL: <https://www.pdfdrive.com/the-handbook-of-international-trade-and-finance-the-complete-guide-for-international-sales-finance-shipping-and-administration-e158146493.html>
16. International Corporate Finance, 2016. 380 p. URL:
<https://www.pdfdrive.com/international-corporate-finance-e33533738.html>
17. Krugman R. Paul International economics: Theory and Policy. Maurice Obstfeld.
URL: http://course.sdu.edu.cn/G2S/eWebEditor/uploadfile/20120417191243_590081573385.pdf
18. Özataç N. New Challenges in Banking and Finance: 2nd International Conference on Banking and Finance, 2017. 188 p.
URL: <https://www.pdfdrive.com/new-challenges-in-banking-and-finance-2nd-international-conference-on-banking-and-finance-perspectives-e182283620.html>
19. Procházka D. New Trends in Finance and Accounting, 2017. 823 p. URL: <https://www.pdfdrive.com/new-trends-in-finance-and-accounting-proceedings-of-the-17th-annual-conference-on-finance-and-accounting-e168140827.html>
20. Procházka D. The Impact of Globalization on International Finance and Accounting, 2018. 469 p. URL:
<https://www.pdfdrive.com/the-impact-of-globalization-on-international-finance-and-accounting-18th-annual-conference-on-finance-and-accounting-acfa-e187441556.html>
21. Roy M., Roy S. International Trade and International Finance: Explorations of Contemporary Issues, 2016. 586 p. URL:
<https://www.pdfdrive.com/international-trade-and-international-finance-explorations-of-contemporary-issues-e185825522.html>
22. Versteeg R. International economics. London: University of London, 2015.
URL: http://www.londoninternational.ac.uk/sites/default/files/programme_resources/lse/lse_pdf/subject_guides/ec3016_ch1-3.pdf